

Titel: Fortegnelsen over Trykkefrihedens Skrifter I, stk. 23

Citation: "Fortegnelsen over Trykkefrihedens Skrifter I, stk. 23", i *Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Fortegnelsen bind 1, Fortegnelse paa alle de Skrifter som Trykfriheden har givet Anledning til, stk. 1-24, anm. nr. 1-332, dækkende 14.09.70-13.09.71*, Kanneworff, 1771, s. 1. Onlineudgave fra Trykkefrihedens Skrifter: https://tekster.kb.dk/text/tfs-texts-4_001-shoot-workid4_001_017.pdf (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Fortegnelsen bind 1, Fortegnelse paa alle de Skrifter som Trykfriheden har givet Anledning til, stk. 1-24, anm. nr. 1-332, dækkende 14.09.70-13.09.71

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

**Fortsættelse af Fortegnelsen paa alle de
Skrifter som
Trykfriheden
har givet Anledning til,
hvor de sælges, hvad de koste, og hvor mange
Ark de indeholde.
Med en kort Erindring**

om et hvert Skrift.

Tredie og Tyvende Stykke.

Kjøbenhavn 1771.

Tilkiøbs hos KANNEWORFF i Silkegaden i No. 66.

2

Anmeldelse.

Sal. Raadmand Tullins Skrifters 2den Tome har nu forladt Pressen, Subscriberterne her af Staden vilde derfor lade deres Exemplarer afhente, enhver hvor han har subscriberet, med 72 Skillings Erleggelse for Exemplaret paa Skrivpapir og 60 Skilling paa Trykpapir, ligesom og de udi Provincerne forlangte Exemplarer ufortøvede blive vedkommende Commissionairer tilsendte. Subscription imodtages endnu, saa længe 3die og sidste Tome er under Pressen, men siden koster hele Værket, det lidet Antal Exemplarer paa Trykpapir, som endnu er tilbage 2 Rdlr. 24 Skilling, thi paa Skrivpapir er det allerede ikke mere at faae.

3

No. 310.

Ligenes Besværing over Jerusalems Forstyrreterne. Trykt i de Elisæiske Marker 1771. Sælges paa Stadens Boglader, hos Kannevorff i Silkegaden, og hos Bogtrykker Thiele i Peder Hvitfeldts-Strædet for 6 Skilling, stor 1 1/2 Ark i 8vo.

Forfatteren af denne Piece er vred paa dem, der have foreslaget den Forandring med Ligenes Begravelses Tid, han synes endog pag. 17. at udpege nogen særdeles Person. Den Indvending han gjør, at her er tilbage i Staden de Ting, der langt mere kan fordærve og

4

358

befænge Luften end alle Ligene, er rigtig nok, thi Garvere, Feldberedere, Slagterne, Fiskerkonerne m. fl., burde og i saa Fald forvises Byen; men Forandringen er uden Tvivl skeet mere for at give Anledning derved til Overdaadigheds Aftagelse ved Begravelsen, end for at forekomme usund Luft.

No. 311.

Urigtigheden i Comphilopatriases Plan til en aarlig staaende Pengeløn for Præsterne, overalt paa Landet i Dannemark. Tydelig forestillet af Philadelphus. Kjøbenhavn 1771, trykt og sindes tilkiøbs hos A. F. Stein, boende i Skidenstrædet. Sælges og paa Børsens Boglader og hos Kannevorff i Silkegaden i No. 66. for 8 Skilling, stor 2 1/4 Ark i 8vo.

Forfatteren har gjort sig den Umage ret methodice at bevise Urigtigheden af denne urimelige Plan, og efter hans Overregning kommer der til at fattes allene 14328 Rdlr. 4 Mk. i den Summa af hvilken Præsterne efter Hr. Comphilopatreas Forslag skulde lønnes. Forfatteren af denne Piece slutter endelig med det Ønske,

5

359

at hans Velærværdighed, i Fald hans Plan skulde blive virkelig, maatte forflyttes fra Smørum Herred i Siellands Stift, til Hids Herred i Aarhus Stift, og der i mange Aar høste Frugten af sin patriotiske Tænkemaade.

No. 312.

Patrioten eller den gode Borger.

Virtus, repulsæ nescia sordidæ, Intaminatis fulget honoribus, Nec sumit, aut ponit secures Arbitrio popularis auræ.

Horat.

Efter Begiering oversat af P. T. W. Kiøbenhavn 1771, trykt vaa Kannevorffs Bekostning og sælges hos ham i Silkegaden No. 66. for 8 Skilling, stor 2 Ark i 8vo.

Den gode Borger beskrives i dette smukke Stykke fra Vuggen af til Dommersædet paa en saa yndig og indtagende Maade, at Sielen opløftes ved at læse det, og man faaer ny Lyst til at fortiene Navn af sand Patriot. Forlæggeren har tilskrevet denne liden Afhandling Kiø-

6

360 benhavns Hof- og Stads-Ret, og hertil har uden Tvivl fornemmelig det Sted givet Anledning, hvor Patrioten skildres paa følgende Maade: "Han skeer sig paa Domstolen i en Carakteer, som kommer ham til at skielve. I Guds Sted at være Uskyldigheds Forsvarere, Lasters Hevner, Dydens Belønner,

Faderløses Fader og Enkers Beskytter, er i hans Tanker den tungeste Pligt, som kan

paalegges et Menneske. Borgerens Ære, hans Gods, hans Rolighed, ere ham betroede

Helligdomme, hvilke han ei betragter anderledes end med en ærbødig Gysen. Han forjager af sit Hierte alle Fordomme som kunde overfalde hans Samvittighed, og alle Sinds Lidelser, som kunde forblinde hans Sandser. Da forsvinde den Stores Magt, Anseelse og Fortienester for den nedrigste og ringeste af hans Medborgeres Rettigheder; og hans arrigste Fiendes gode Sag vinder Seier over hans Ømhed for hans fortroligste Ven." Kunde saadanne gode Skrifters Tal forøges iblant os, da turde maaskee med Tiden den afskyelige Misundelse, indbyrdes Had og Mistænkelighed, som Fortrykkelse er Aarsag til, blive forvandlet til

7

361

sand indbyrdes Kierlighed og Enighed iblant os, enhver vilde da maaskee stræbe at forbedre sig selv og undskylde Feil for sin Medborgere, i Stedet for at man nu seer Personer, som neppe kiender Dyd og Redelighed uden af Navnet, offentlig at laste, bebreide og beskjemme deres Næste for de Feil, som de selv daglig begaae.

No. 313.

Fritanker fra Christian Ramus Ferslev, Klokker i Bogense. Sorøe, trykt hos Jonas Lindgren, det ridderlige Academies Bogtrykker. 1771. Sælges hos Møller og Junge paa Østergade No. 46. I Odense hos Bogbinder Milo og i Bogense hos Forfatteren for 8 Skilling, stor 2 Ark i 8vo.

Indeholder en Deel smaa Vers over adskillige Materier. For Exempel det 9de over Kundskab om sig selv.

Nysgierrighed vil vide alt,

Hvad andre taler, gjør, har, fattes,

Og kildres ret, naar Øret mættes,

Der hører saadant ofte talt.

8

362 Knap en blant ti er for at see Sit eget Hierte uden Maske

At føle med en Skræk og Vee,

Han selv er ringere end Aske.

No. 314.

Svar til de danske Skrivere, som klager over deres ulyksalige Skiebne, som en Følge af hemmelige Landsforræderes Intriguer. Mell. Udi din store Vrede & c. Kiøbenhavn 1771. Trykt og findes tilkiøbs hos J. R. Thiele. Sælges og paa Børsens Boglader og hos Kannevorff i Silkegaden i No. 66. for 2 Skilling, stor 1/2 Ark i 8vo.

Hvorfor er I saa vrede Og lader Jer forlede

Til et saa farligt Skrit?

Mon Skiæbnen mildre bliver Naar I Pasqviller skriver,

Og skriger fræk og frit?

23 saadanne Stropher fulde af Irettesættelser til Forfatteren udgjør dette Svar, som just ikke er ilde skrevet, i Fald det ellers er velgjort at svare offentlig paa saa grovt et Skrift.

9

363 No. 315.

Giensvar til Smigreren, som ei kan lide at de danske Skrivere har klaget over deres ulyksalige Skiæbne. Synges efter Mandens egen Melodie. Kiøbenhavn 1771. Sælges paa samme Stæder, som næst foregaaede for 2 Skilling, stor 1/4 Ark i 8vo.

Er en Parodie paa næst foregaaende Svar, der ellers intet opbyggeligt indeholder.

No. 316.

Den Lære om Helvedes Evighed prøvet, og dens skræksomme Følger, viiste af en Selvtænkende. Betænkning over den Lære om Arve-Synden. Kiøbenhavn 1771, trykt hos Johan Rudolph Thiele, boende i Peder Hvitfeldsstræde. Sælges hos Kannevorff i Silkegaden No. 66., i Pelses, Rothes og Mummes Boglader paa Børsen for 12 Skilling Tryk- og 1 Mk. Postpapir, stor 3 Ark i 8vo.

Dette Skrift er uden Tvivl, om ikke ganske, saa dog den største Deel, en Oversættelse af det Tydske. Det indeholder ogsaa slet in-

10

364

tet Nyt; thi baade den Meening, at Guds sidste og fornemmeste Øiemærke med Skabelsen har været den menneskelige Lyksalighed, og de anbragte Grunde og Fordomme ere for længe siden lagte for Dagen, og af Gudslærens Dyrkere enten med Bifald antagne eller med Modgrunde forkastede. Vi vil allene med et Ord svare Forfatteren, at om han end kan bevise, at de Levendes Lyksalighed var et Øiemærke hos Skaberen, saa kunde han dog neppe gotgiøre at det var det sidste; og hvor kan nogen Lyksalighed findes for de Fornuftige, hvor Guds Ære ikke fremmes? Paa denne af Forfatteren antagne Skabelsens sidste Øiemærke, grunder han videre sit Paradoxe, at Helvedstraffene ikke ere evige: thi, siger han, da vilde saa mange gaae Glip af Saligheden; men vi kan svare, er det Skaberens Skyld. Pag. 16. spørger han: Kan da vel det Onde i den beste og viseste Stat overstige det Gode? vi svare med ham nei, og paa denne Grund bevise imod ham, at Summen af Lyksalighed her og der ikke er hinanden liig. Pag. 17 spørger han, om man vel kan tænke sig noget Øiemærke af en evig Straf, det kan ikke være Advarsel for de Udvalgte o. s. v.; men hvilken Erfarenhed har no-

11

365 gen Tid lært os noget om hiin Verdens Beskaffenhed! vover vor Slutte-Lyst sig over paa hiin Side Graven, saa er den jo i ubekjendte Lande, og overalt omgiven med Dunkelhed og Mørke; derfor er den Materie som Forfatteren her har opkogt, saa ofte omtvistet og næsten med lige Fordeel bestridet og forsvaret. Vor indskrænkede Plan tillader os ikke videre at yttre vore Tanker, som skulle have haft med

Forfatterens bibelske Beviser at gjøre. — 2. Betænkning om den Lære om Arvesynden. Forfatteren opkaster strax i Begyndelsen disse Spørsmåale: Er Mennesket ganske eller kuns til deels fordærvet? er han fra første Tilværelses Øieblik ganske fordærvet, kan da Gud tilregne ham saavel denne Tilstand, som det Onde han deri begaaer? derpaa undersøger han dette Spørsmaal, og viser: 1) At den menneskelige Forstand er kuns svag, viser os meget faa Sandheder og disse dunkelt. 2) Antager han at den svageste Forstand ei kan miskiende Sandheder, som indeholde Hoved-Bevæggrundene til Dyden: de beviste nemlig, som Skabningen fremlegger paa et almægtigt, got og viist Væsen, og pag. 37 beskriver han den menneskelige Villie, som en Evne, der er saa aldeles under-

12

366

kastet Forstanden, at den ikke kan vælge eller afskye uden det som Forstanden viser, som det største Gode eller største Onde; men hvad Forfatteren paa det sidste Sted siger om Forstanden, synes han til deels at hæve paa det første, ja endog en stærk Forstand har miskiendt de Beviser paa Godhed og Viisdom & c. Hvem vil indrømme ham det Begreb han giver os om Villien, saa længe vi alle føle Sandheden af det Gamle: video meliora proboqve, deteriora feqvor! derpaa tager han i Betragtning de menneskelige Tilbøieligheder, og viser, at de alle ere i Grunden gode, men blive ikkun onde ved tilkommede Omstændigheder, ja endog, legger han til, under disse Omstændigheder mere nyttede, end skade det menneskelige Kiøn. Af alt dette uddrager han pag. 44 den Følge, at Mennesket ikke er ganske fordærvet, men at han meget mere uden høiere Bistand kan være dydig; men disse Sætninger synes os at tillade ikke allene den Følge, men endogsaa denne, at Mennesket kan ikke andet end være dydig, og saaledes bevise de jo mere end de skulde. Videre svarer han paa det Spørsmaal, om Gud kan tilregne Mennesket denne Tilstand og det Onde, men her synes Forfatterens Begreb om Arve-

13

367

synden at være noget for overdreven, og vi bestyrkes i den Tanke ved at læse pag. 48: dersom Christi Forløsning & c. En let og reen Stiil, saavel som en ordentlig og beskeden Tænkemaade gjør for Resten disse Blades Læsning ikke ubehagelig.

No. 317.

En ubetydelig Samtale imellem en Skribent og Forlægger, i Anledning af den i Aviserne fremsatte Snik-Snak om Skrivefriheden, under Artiklen fra Kiøbenhavn og Stokholm. Kiøbenhavn 1771. Sælges paa Børsens Boglader, hos Kanneworff i Silkegaden No. 66. og hos Bogtrykker Thiele i Peder Hvitfeldtsstræde for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Indeholder intet andet end ubetydelig Snak og nogle satyriske Træk imod en vis Forlæggere eller Bogtrykker, der lever af sine visse Indkomster, commanderer sine Bønder til Lystturer og trykker intet andet end nye Viser og Eventyrer.

14

368 No. 318.

Sokratis Aand tilligemed en Recept, hvorved enhver ukydsk Kone skal nødes til at elske sin egen Mand og ingen anden. Mahomet n'auroit il pas emprunté de nous son paradis voluptueux. d. e.: Mon Mahomet ikke har laant af os sit vellystige Paradis? D. I. B. p. 134. Kiøbenhavn 1771, trykt paa Forlæggerens Bekostning. Sælges paa Børsens Boglader, hos Kanneworff i Silkegaden No. 66. og hos Bogtrykker Svare i Skindergaden for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Den Slags sokratiske Aand der findes i dette Skrift, har Forfatteren faaet fra den urette Ende; thi man kan neppe læse den første Side uden Væmmelse; Nyeboders og Vartov-Sladder er denne hele Prædiken sammensat af.

No. 319.

Prøve af danske Tanker og Ord, skrevet i Anledning af den tydske Bonasse, af Haandværksmanden i den patriotiske Tilskuer No. 163. Kiøbenhavn 1771. Sælges paa Børsens Boglader og hos Juul paa det al-

15

369 mindelige Hospital for 1 Mark, stor 4 1/2 Ark i 8vo.

Er et Stridsskrift, Laugene angaaende, imod det under Navn Bonusse (see No. 240 i denne Fortegnelse)

udkomne grove Svar paa Skriftet, Beviis at Argus & c. (see No. 147.) Forfatteren af dette nærværende Skrift forraader et got Hierte og Kierlighed til Kongen og Fædrenelandet; men han er lidt for vidtløftig i sit Fordrag, og beviser ikke sine Satser med den Grundighed og Tydelighed som man kunde ønske.

No. 320.

Ulven under Faareskindet: Jeg ligger for Døden, kom og beret mig, afklædt ved en Borgerven, som elsker sin Præst, samt Kiøbenhavns Indbyggeres Erklæring imod de nedrige Beskyldninger samme Forfatter gjør dem. Kiøbenhavn 1771. Sælges paa Børsens Boglader, hos Kannevorff i Silkegaden No. 66., hos Hørkræmmer Riber paa Vestergade, hos Bogbinder Berg paa Ulfeldts Plads og Spendrup i Viingaard-

16

370

strædet for 12 Skilling, stor 4 1/2 Ark i 8vo.

Dette Svar indeholder ikke meget opbyggeligt, men en heel Hob grove Skiildsord, af Knegt, Hundssvot, Bæst, Rakkerpak m. m. der maaskee vel kan passe sig paa Forfatteren af Skriftet her svares imod, men som dog ikke enhver saa let finder Fornøielse i at læse. At Forfatteren af Skandskriftet imod Præsterne er et Skarn, derom tvivler ingen; men at den, der har skrevet dette Svar, er en dydig Mand, det kan man ikke heller saa lige see af hans Skrivemaade.

(Fortsættelsen følger.)

NB. Disse 320 Skrifter udgjør i alt 1008 1/4 Ark koster 38 Rixdlr-Mark 6 Skilling.